

**Методичні рекомендації з
організації психологічного
вивчення
військовослужбовців,
призваних за мобілізацією, у
навчальних центрах
(частинах) ЗСУ**

Методичні рекомендації з організації психологічного вивчення військовослужбовців, призваних за мобілізацією, у навчальних центрах (частинах) Збройних Сил України, затверджені Генеральним штабом ЗСУ від 26.01.2016.

Ці Методичні рекомендації призначені офіцерам структур по роботі з особовим складом, психологам, залученим для проведення психологічного вивчення військовослужбовців, призваних за мобілізацією, які прибули до навчальних центрів (частин) з обласних військових комісаріатів. Методичні рекомендації розроблені відділом психологічної діагностики управління психологічного забезпечення Головного управління по роботі з особовим складом Збройних Сил України.

Ці Методичні рекомендації визначають порядок організації та проведення заходів психологічного вивчення військовослужбовців, призваних за мобілізацією, які прибувають до навчальних центрів (частин) Збройних Сил України для проходження військової служби, та регламентують діяльність посадових осіб, які його здійснюють.

ЗМІСТ

Розділ I. Загальні положення _____	5
Розділ II. Методики психологічного вивчення індивідуально-психологічних якостей військовослужбовців, призваних за мобілізацією, які прибули до навчальних центрів _____	5-6
Розділ III. Організація та порядок проведення психологічного обстеження _____	6
Розділ IV. Узагальнення результатів психологічного вивчення _____	6-7
Розділ V. Література _____	8
Розділ VI. Додаток _____	9-

28

I. Загальні положення

1.1 Ці Методичні рекомендації визначають порядок організації та проведення заходів психологічного вивчення військовослужбовців, призваних за мобілізацією, які прибувають до навчальних центрів (частин) Збройних Сил України для проходження військової служби, та регламентують діяльність посадових осіб, які його здійснюють.

1.2 Психологічне вивчення – комплекс заходів, які здійснюються в обов'язковому порядку та спрямовані на забезпечення відбору військовослужбовців із врахуванням їх індивідуально-психологічних властивостей та професійно-важливих якостей, що відповідають вимогам військово-професійної діяльності.

1.3 Психологічне вивчення індивідуально-психологічних якостей військовослужбовців призваних за мобілізацією, які прибули до навчальних центрів (частин) з військових комісаріатів для проходження військової служби, здійснюється офіцерами структур по роботі з особовим складом, метою визначення адаптаційних можливостей військовослужбовців до умов служби, організації заходів виховної та індивідуально-психологічної роботи у підрозділах.

1.4 Завдання психологічного вивчення:

перевірка психологічної готовності та придатності військовослужбовців, призваних за мобілізацією до військової служби, а також подальша їх військово-професійна орієнтація на оволодіння військово-обліковими спеціальностями;

зведення до мінімуму впливу стрес-факторів службово-бойової діяльності, створення підґрунтя для проведення своєчасної психокорекційної роботи, підтримка психоемоційного та психологічного стану військовослужбовців на необхідному рівні, його відновлення, а за необхідності й підвищення;

перевірка психологічної готовності військовослужбовців до виконання службово-бойових завдань в екстремальних (бойових) умовах, виконання завдань служби зі зброєю, а також зведення до мінімуму випадків виконання службових обов'язків військовослужбовцями, які перебувають у негативному психоемоційному стані.

1.5 Для проведення психологічного вивчення військовослужбовців, призваних за мобілізацією, залучаються виключно офіцери по роботі з особовим складом та працівники Збройних Сил України, які мають відповідний рівень освіти.

1.6 Забороняється призначати військовослужбовців до складу варт та добових нарядів без проходження ними психологічного вивчення та наявності позитивних рекомендацій психологів.

1.7 За організацію, проведення психологічного вивчення військовослужбовців відповідають начальники (командири) навчальних закладів, військових частин, підрозділів та їх заступники по роботі з особовим складом.

II. Методики психологічного вивчення індивідуально-психологічних якостей військовослужбовців, призваних за мобілізацією, які прибули до навчальних центрів (частин)

2.1 Методики психологічного вивчення індивідуально-психологічних якостей військовослужбовців призваних за мобілізацією, які прибули до навчальних центрів (частин) для військової служби, застосовуються з метою:

вивчення адаптаційних можливостей військовослужбовців на основі оцінки їхніх соціально-психологічних характеристик;

діагностики психічних станів військовослужбовців та прогнозування їхньої поведінки;

визначення напрямів проведення індивідуально-виховної роботи та надання рекомендацій командирам (начальникам) для прийняття управлінських рішень.

2.2 Для проведення психологічного вивчення індивідуально-психологічних якостей військовослужбовців, призваних за мобілізацією, використовуються наступні методики:

методика оцінки адаптаційних здібностей особистості (багаторівневий особистісний опитувальник "Адаптивність-200" Додаток 1);

методика "Акцентуація" (тест-опитувальник Шмішека Додаток 2).

За результатами тестування по кожній методиці робиться висновок щодо психологічних особливостей особистості.

III. Організація та порядок проведення психологічного обстеження

3.1. Обстеження може проводитися як індивідуально (з одним респондентом), так і у складі групи чисельністю до 30 чоловік.

3.2 Для проведення психологічного обстеження потрібні:

навчальний клас для групового обстеження до 30 окремих посадочних місць;

опитувальники;

картки психологічного вивчення військовослужбовців;

олівці або ручки в кількості, що перевищує на 10-20 число робочих місць;

дошка і крейда для пояснення прикладів виконання окремих методик.

3.3 Психологічне обстеження повинно проводитися в стандартних умовах:

обстеження проводити тільки в денний час й закінчувати його не пізніше 18-ї години;

на обстеження визначати не менше 2 годин із 10 хвилинною перервою через 1 годину роботи;

зберігати незмінною послідовність пред'явлення методик, інтервалів між ними, а також тривалості перерв у процесі роботи;

застосувати тільки визначені методики і зразки бланків.

3.4 Порядок проведення психологічного обстеження:

Безпосередньо перед проведенням обстеження на робочих місцях розкладаються опитувальники з інструкцією та ручки.

Перед початком обстеження керівник проводить опитування про самопочуття і стан здоров'я військовослужбовців. Особи, які мають скарги на стан здоров'я, до обстеження не допускаються.

Далі зачитується вступна інструкція до виконання кожної методики.

Під час роботи респондентів із методиками керівник за потребою надає роз'яснення.

3.5 Обробка результатів психологічного обстеження:

Після завершення обстеження і збору карток психологічного вивчення військовослужбовців керівник організовує їх обробку з використанням відповідних "ключів".

IV. Узагальнення результатів психологічного вивчення, урахування результатів та їх зберігання

4.1 Результати обстежень заносяться до картки психологічного вивчення індивідуально-психологічних якостей військовослужбовця (Додаток 3), яка підшивається в його особову справу.

4.2 На підставі узагальнених результатів психологічного вивчення психолог робить висновок про психологічну придатність військовослужбовця до військової служби на конкретній посаді.

4.3 Результати соціально-психологічного вивчення обстеження особового складу є підставою для розроблення рекомендацій командирам військової частини і підрозділів

щодо раціонального використання військовослужбовців, проведення психокорегувальних заходів, надання фахової допомоги психологами і фахівцями медичної служби.

4.4 У разі виявлення у військовослужбовця негативного психоемоційного стану за результатами психологічного вивчення, психолог приймає рішення про потребу зарахування його до групи посиленої психологічної уваги та надає рекомендації командирі підрозділу про організацію подальшої індивідуальної роботи з ним.

4.5 З військовослужбовцями, які за результатами психологічного вивчення потребують додаткових психологічних консультацій, проводиться відповідна психологічна робота, результати та рекомендації якої обліковуються у журналі психологічної консультації (Додаток 4).

4.6. Документи психологічного вивчення (описи методик, реєстраційні бланки до методик, інший психодіагностичний інструментарій, програмне забезпечення, журнал обліку результатів професійно-психологічного відбору) зберігаються відповідною посадовою особою в умовах, що забезпечують захист інформації з обмеженим доступом.

4.5 З військовослужбовцями, які за результатами психологічного вивчення та додаткових психологічних консультацій, проводиться відповідна психологічна робота, та рекомендації якої обліковуються у журналі психологічної консультації (Додаток 4).

4.6. Документи психологічного вивчення (описи методик, реєстраційні бланки та інший психодіагностичний інструментарій, програмне забезпечення, журнал обліку та професійно-психологічного відбору) зберігаються відповідною посадовою особою в у забезпечують захист інформації з обмеженим доступом.

Усі носії інформації про результати психологічного вивчення мають забезпечити конфіденційність її використання.

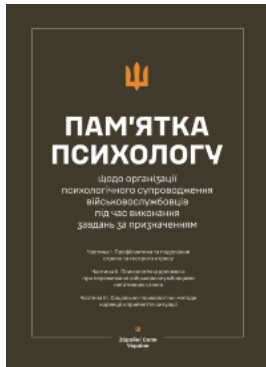
Особам, задіяним у заходах психологічного вивчення, забороняється обговорювати процедуру та результати психологічного вивчення з особами, посадовими повноваженнями яких передбачається необхідність у такій інформації.

Начальник Головного управління по роботі з особовим складом Збройних Сил України
генерал-лейтенант

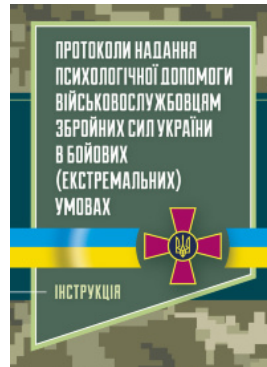

I.M.Ч

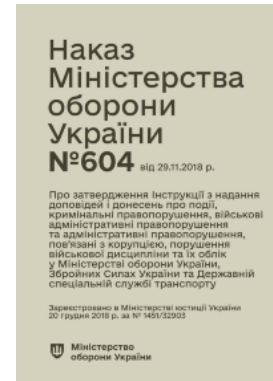
Рекомендована література

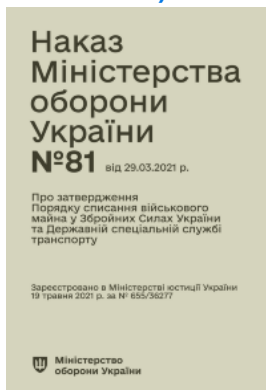
Пам'ятка психологу щодо організації психологічного супроводження військовослужбовців під час виконання завдань за призначенням (Частина I-III)

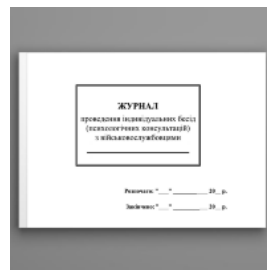
Протоколи надання психологічної допомоги військовослужбовцям Збройних Сил України в бойових (екстремальних) умовах. Інструкція

Наказ МОУ № 604 — Інструкція з надання доповідей і донесень про події, кримінальні, військові адміністративні та адміністративні правопорушення,...

Наказ МОУ № 81 — Порядок списання військового майна у ЗСУ та ДССТ

Журнал проведення індивідуальних бесід (психологічних консультацій) з військовослужбовцями, додаток 4

Перейти до категорії
Накази МОУ

WAR BOOKS
військова література

КУПИТИ